

Lehdistötiedote

Luxemburg, 13. marraskuuta 2020

EU:n ohjelmien tuloksellisuustarkastus: tulokset ovat vaihtelevia ja tietojen laatua olisi edelleenkin parannettava

Euroopan tilintarkastustuomioistuin toteaa tänään julkaisemassaan tuoreessa kertomuksessa, että Euroopan komission raporttien mukaan EU:n meno-ohjelmien tuloksellisuus on vaihtelevaa. Samalla kun tarkastajat ovat tyytyväisiä siihen, että raportointi koko ajan parantuu ja tulee yhä tasapainoisemmaksi, tarkastajat havaitsivat myös tiettyjä ongelmia. Komission tuloksellisuusarviointien laatu vaihtelee edelleen ohjelmasta toiseen, ja vankkojen ja informatiivisten tuloksellisuusindikaattoreiden asettaminen on yhä haasteellista. Tarkastajat toteavat myös, että komission olisi tehtävä yhdessä jäsenvaltioiden kanssa enemmän työtä, jotta tiedot, joita komissio käyttää talousarvion tuloksellisuutta koskevassa raportoinnissaan, olisivat entistä luotettavampia.

Tarkastajat tutkivat, oliko prosessi, jonka mukaisesti komissio laati vuotuiset korkean tason raporttinsa EU:n toimintapolitiikkojen ja meno-ohjelmien tuloksellisuudesta, vakaalla pohjalla. Lisäksi tarkastajat selvittivät, saavutettiin toimintapolitiikkojen ja meno-ohjelmien tavoitteet vaikuttavasti, tehokkaasti ja taloudellisesti. *”Kansalaiset haluavat tietää, tuottavatko EU:n ohjelmat tuloksia ja vastinetta rahalle”*, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Jan Gregor. *”Komissiolla on hyvät menettelyt korkean tason tuloksellisuuskertomusten laatimista varten, ja se esittää aiempaa tasapainoisempia ja selkeämpiä arvioita. Se ei kuitenkaan anna selkeää tietoa siitä, kuinka luotettavia raportoidut tiedot ovat.”*

Komission vuotuinen tuloksellisuusraportointi on viime vuosina kehittynyt erillisten kertomusten kokoelmasta johdonmukaisemmaksi kokonaisuudeksi. Komission kertomuksiin sisältyy nyt osia, joissa esitetään tuloksellisuusarvioita meno-ohjelmittain, mikä on merkittävä myönteinen kehitysaskel. Tarkastajat katsovat kuitenkin, että vuotuisessa hallinto- ja tuloksellisuuskertomuksessa, joka on tiivistetty korkean tason raportti, komissio on taipuvainen antamaan arvioita, jotka ovat turhan myönteisiä verrattuna ohjelmaselvitysten yksityiskohtaisempiin raportteihin. Lisäksi tarkastajat toteavat, että tiettyjen ohjelmien täysimääräinen tuloksellisuusarviointi ei ole vielä mahdollista, mikä johtuu lähinnä

Lehdistötiedotteessa esitetään keskeiset tiedot EU:n talousarvion tuloksellisuuteen liittyvästä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksesta. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

toimitettujen tietojen rajallisuudesta. Tarkastajat kuitenkin arvioivat kaikkien EU:n talousarvion keskeisten alojen osalta, olivatko ohjelmat saavuttamassa tavoitteensa aikataulujensa mukaisesti. Tämä arvio perustui vuodelta 2019 esitettyihin indikaattoreihin sekä komission viimeaikaisiin arviointeihin ja tilintarkastustuomioistuimen omiin tarkastuksiin.

Kilpailukyky: EU:n Horisontti 2020 -tutkimusohjelman osalta ei ole viitteitä siitä, että tuloksellisuus olisi vaarassa, ja esimerkkejä onnistuneista hankkeista on paljon. Tarkastajat havaitsivat vahvaa näyttöä siitä, että ohjelma tuottaa ainutlaatuisuutensa ja yleiseurooppalaisen luonteensa ansiosta EU-tason lisäarvoa. Toisessa lippulaivaohjelmassa, Euroopan strategisten investointien rahastossa (ESIR-rahasto, tunnetaan myös ns. Junckerin suunnitelmana), indikaattorit osoittavat, että ohjelma on aikataulunsa mukaisesti saamassa liikkeelle 500 miljardin euron investoinnit. Tarkastajat kuitenkin huomauttavat, että markkinat olisivat voineet ottaa hoitaakseen osan investoinneista. Lisäksi tarkastajat varoittavat ylimitoitetuista kertoimia koskevista laskelmista, jotka voivat osaltaan aiheuttaa liian myönteisiä arvioita.

Koheesio: Vaikka komissio ja jäsenvaltiot ovat jo tarkistaneet vuosien 2014–2020 alkuperäisiä tavoitearvoja, vain hieman yli kolmannes Euroopan aluekehitysrahaston ja koheesiorahaston indikaattoreista on edistynyt aikataulunsa mukaisesti. Ennen covid-19-kriisin puhkeamista oli todennäköistä, että useimmat työllisyys- ja koulutustavoitteet saavutettaisiin vuoteen 2020 mennessä. Samalla kuitenkin tutkimuksessa ja kehittämisessä sekä köyhyyteen ja sosiaaliseen osallisuuteen liittyvissä tavoitteissa oli jääty jälkeen. Komission omat tuloksellisuustiedot tällä toimintapolitiikan alalla osoittavat, että ohjelmat jäävät alkuperäisistä odotuksista.

Luonnonvarat: Tarkastajien mukaan komission raportointi yhteisen maatalouspolitiikan tuloksellisuudesta vuodelta 2019 on liian myönteistä eikä siinä keskitytä tuloksiin. Keskeinen heikkous on siinä, että kauden 2014–2020 tuloksellisuusindikaattorit eivät perustu yhteisen maatalouspolitiikan rahoitustuen myöntämistä koskevaan yksityiskohtaiseen toimintalogiikkaan. Esimerkiksi viljelijöille maksettavat suorat tuet ovat vähentäneet viljelijöiden tulojen vaihtelua, mutta tukia ei ole kohdennettu siten, että niillä autettaisiin viljelijöitä saavuttamaan kohtuullinen elintaso. Lisäksi yhteisen maatalouspolitiikan toimenpiteiden on todettu vaikuttaneen vain vähän ilmastonmuutoksen torjuntaan.

Turvallisuus ja kansalaisuus: Komission kertomuksista ei käy ilmi, onko turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto edistynyt hyvin tavoitteidensa saavuttamisessa. Käytävissä olevat tiedot viittaavat kuitenkin siihen, että rahasto on merkityksellinen ja tuottaa EU-tason lisäarvoa. Indikaattorit näyttävät sellaiset rahaston saavutukset, jotka koskevat kotouttamista ja laillista maahanmuuttoa, myönteisessä valossa. Tosin tämä johtuu myös siitä, että pitkän aikavälin vaikutuksia (kuten maahanmuuttajien ja EU:n kansalaisten työllisyysnäköymien eroja) ei voida vielä arvioida.

Gloaali Eurooppa: Komissio ei anna kahdesta rahoitusvälineestä riittävästi tietoa niin, että välineiden tuloksellisuutta voitaisiin arvioida luotettavasti. Yksi välineistä koskee yhteistyötä kehitysmaiden kanssa ja toinen suhteita EU:n eteläisiin ja itäisiin naapureihin. Viimeksi mainitun välineen osalta indikaattorit osoittavat kuitenkin myönteistä kehitystä köyhyyden vähentämisessä, koulutuksessa, sukupuolten tasa-arvossa ja inhimillisessä kehityksessä mutta kielteistä kehitystä demokratian, oikeusvaltion ja poliittisen vakauden lujittamisessa.

Tarkastajat toteavat myös, että tarkastuskohteet ovat panneet täytäntöön valtaosan tilintarkastustuomioistuimen aiemmista suosituksista, joilla on pyritty parantamaan EU:n ohjelmien tuloksellisuutta. Kehittämisen varaa on kuitenkin edelleenkin.

Taustatietoja

EU:n vuosien 2014–2020 talousarviosta myönnetään 1 092 miljardin euron rahoitus 58 meno-ohjelman kautta. Tarkastajat valitsivat otokseensa yhdeksän meno-ohjelmaa, joiden osuus kaikista vuoden 2019 loppuun mennessä suoritetuista maksuista oli noin 75 prosenttia. Euroopan tilintarkastustuomioistuin arvioi yhä enemmän sitä, miten tuloksellisia EU:n toimintapolitiikat ja ohjelmat ovat ja tuottavatko ne EU-tason lisäarvoa. Se raportoi EU:n toimien tuloksellisuudesta pääasiassa [erityiskertomuksissa](#). Tänä vuonna tilintarkastustuomioistuin julkaisi ensimmäisen kerran kertomuksen EU:n talousarvion tuloksellisuudesta. Kertomuksessa tarkasteltiin kaikkien monivuotiseen rahoituskehikseen sisältyvien politiikanalojen osalta, millaisia tuloksia EU:n ohjelmat olivat tuottaneet ja miten ne olivat edistyneet vuoden 2019 loppuun mennessä. Kertomus löytyy tällä hetkellä aluksi englanninkielisenä sivustolta eca.europa.eu. Tämä pilottikertomus on yksi tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksista, ja se täydentää äskettäin julkaistua vuosikertomusta EU:n talousarvion toteuttamisesta vuonna 2019. Pilottikertomus on vastaus Euroopan parlamentin ja neuvoston pyyntöön saada enemmän tietoa kunkin eurooppalaisen toimintapolitiikan tuloksellisuudesta.

Kertomusta koskevat tiedustelut

Damijan Fišer – sähköposti: damijan.fiser@eca.europa.eu – puhelin: (+352) 4398 45510 / matkapuhelin: (+352) 621 552 224